

Ladislav Mrklas: Kongres ODS: Sázka na racionalitu

22.listopadu 2009
www.idnes.cz
22.11.2009

Prorektor Vysoké školy CEVRO Institut a politolog Ladislav Mrklas komentoval pro iDnes.cz výsledky kongresu ODS, který se uskutečnil 21.-22. listopadu 2009 v Praze. Dění na nejvyšším stranickém zasedání komentoval také pro speciál ČT24 věnovaný kongresu.

Stávající vedení ODS v čele s Topolánkem nepřipustilo na svém kongresu žádné pokusy o vyjádření nedůvěry nebo vyvolání volebního kongresu ještě před datem sněmovních voleb. Vyhnulo se tak experimentu s volbou nového vedení pár měsíců před volbami. Experimentu, který mohl zvýšit šance strany na volební vítězství.

To by ovšem musel v dohledu stát nějaký nový charismatický lídr, nebo alespoň osobnost schopná stranu výrazně sjednotit. Toho současná ODS prostě nemá. Opačný dopad na volební výsledek by přineslo soupeření o vedoucí posty, takřka jistě doprovázené praním špinavého prádla v přímém přenosu. Další kongres by také znamenal jisté oddálení startu volební kampaně. Setrvání Topolánka v čele strany je tudíž nejen veskrze racionální, ale i logické.

Vítězstvím racionality je i pokračování diskusí o dlouhodobém programovém dokumentu nazvaném Vize 2020. ODS v něm chce představit své odpovědi na řadu stálých i vcelku nových výzev (domácí i celoevropský demografický vývoj, celosvětová hospodářská krize, posuny ve strategických a bezpečnostních otázkách, podstatné kroky evropské integrace, diskuse o klimatických změnách, problémy způsobené orientací české ekonomiky, narůstající deficity veřejných rozpočtů, příčiny a důsledky, korupce, celá oblast vzdělání, výzkumu...).

Reaguje tak mimo jiné na pocit části české veřejnosti, a to zejména té pravicové, jež o těchto věcech nejvíce přemýšlí, že etablované strany sázejí výhradně na technologii moci, případně řeší jen své vlastní vnitřní problémy. Přípravu kvalitního dokumentu takového významu není možné zvládnout za několik dní a už vůbec ne bez zapojení širšího okruhu diskutujících, včetně odborné veřejnosti. Rozhodnutí předložit celou věc ideové konferenci, členům strany i odborníkům je tedy opět více než logické.

Jako racionální lék na neduhy spojené s nekontrolovatelným náborem nových členů, ohrožujícím stabilitu i "čistotu" strany, je možné hodnotit rozhodnutí strany, že napříště se bude počet delegátů jednotlivých oblastních organizací řídit jejich výsledky ve volbách do Poslanecké sněmovny. Politologicky vzato jde o kritérium, které - na rozdíl od počtu členů - skutečně ukazuje sílu každé strany. A navíc může podnítit soupeření regionů a oblastí ne o členy, ale právě o voliče.

Bude racionalita stačit?

Z hlediska racionality může tedy být výsledek kongresu ODS brán jako přinejmenším uspokojivý. K vítězství ve volbách ale racionalita zpravidla nestačí. Vítězit se musí i srdcem. Právě emocionální náboj kampaní patřil až do podzimních voleb 2006 - a znovu pak i letos na jaře v případě europarlamentu - k silným stránkám ODS vedené Mirkem Topolánkem.

Předseda ODS na kongresu osvědčil i svou největší schopnost. Schopnost čelit krizovým okamžikům.

Musel k tomu ale použít některých ne zcela standardních postupů (omezení možností tajného hlasování, nezvolení členů výkonné rady za Ústecký kraj...). Šrámy tak v tomto boji utrpěli nejen jeho neúspěšní soupeři, nýbrž i on sám - a s ním i celá ODS.

To není příliš dobrá výchozí situace do volebního klání. ODS tak totiž nyní nezbývá, než znovu sázet na racionalitu. Lépe řečeno spoléhat na pud sebezáchovy celé strany, který velí sjednotit se i přes utržené šrámy. Vedle toho musí spoléhat i na to, že drtivá většina potenciálních voličů ODS bude jednat stejně. Tedy, že vsadí na racionalitu a kontinuitu (volba ODS) spíše než na emoce a změnu (volba nových stran). Zda tato sázka vyjde, je prozatím zcela nejasné...

Původní článek najdete [zde](#).